

Predsedovanje EU 2008

EU informator

Za nami je polovica slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije. In kako lahko ocenimo prve tri mesece dela na področju kmetijstva, gozdarstva, fitosanitarnih in veterinarskih zadev ter ribištva? Lahko rečemo, da smo bili uspešni, saj smo zaključili nekaj pomembnih dosjejev in dosegli večji napredek pri drugih.

Pomembni dosežki

Že na prvem zasedanju pod vodstvom ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztoka Jarca so kmetijski ministri EU na podlagi kompromisnega predloga predsedstva dosegli politični dogovor o **poenostavitvah pravil navzkrižne skladnosti**. Ministri so se odločili za **povečanje nacionalnih kvot za mleko** že v tem tržnem letu, sprejeli **podaljšanje sheme pomoči za lan in konopljo za tržni leti 2008 in 2009** ter v **uredbo o skupni ureditvi kmetijskih trgov** vključili še preostale dogovorjene reforme, kot so za področje sadja in zelenjave,

sladkorja ipd. Na področju ribiške politike je bil na podlagi intenzivnih usklajevanj med državami članicami ter Komisijo dosežen **dogovor o ribiškem sporazumu z Mavretanijo**, ki prinaša možnost ribolova za države EU ter pomemben dohodek tej islamski državi. Sklenjen je bil tudi **sporazum med EU in Rusko federacijo na področju fitosanitarnih zadev**, ki omogoča neovirano trgovanje z rastlinskimi proizvodi. Pomemben napredek je bil narejen tudi na področju veterinarskih dosjejev, kot je npr. Strategija zdravstvenega varstva živali.

Izpolnjena prioriteta predsedovanja na kmetijstvu

Seveda pa je najpomembnejši dosežek slovenskega predsedovanja na področju kmetijstva **sprejetje zaključkov Sveta o pregledu reforme Skupne kmetijske politike (SKP) iz 2003**. S temi zaključki so ministri dali Komisiji jasne usmeritve za pripravo prilagoditve SKP po letu 2009. S tem delo še ni zaključeno, saj bo Komisija maja na neformalnem zasedanju ministrov v Sloveniji predstavila konkretne predloge za spremembo SKP.

Statistika sestankov in srečanj

Že samo v prvih treh mesecih je bilo na teh področjih **58 sestankov delovnih skupin Sveta, 6 zasedanj Posebnega odbora za kmetijstvo, na 10 sestankih skupine COREPER I** so bile obravnavane vsebine

ribištva, fitosanitarnih in veterinarskih zadev.

Minister Jarc je vodil **3 redna zasedanja kmetijskih ministrov** v Bruslju ter **neformalno srečanje ministrov za ribištvo**, na katerem so se pogovarjali o izboljšanju nadzora v skupni ribiški politiki. Poleg tega je minister predstavil program predsedovanja **pred tremi odbori Evropskega parlamenta** ter se **udeležil plenarnega zasedanja** ob sprejemanju poročila o dvigu mlečnih kvot ter pregledu reforme SKP.

Obsežnost predsedovanja EU

Predsedovanje Svetu EU poleg kmetijstva obsega tudi področja gozdarstva, ribištva, veterine in fitosanitarnih zadev. To predstavlja skupno **29 delovnih skupin** Sveta, ki so razdeljene po posameznih vsebinskih sklopih še na nadaljnjih **73 podskupin**. V pol leta predsedovanja bodo uslužbenci ministrstva ter njegovi predstavniki na Stalnem predstavništvu RS pri EU v Bruslju vodili **preko 150 različnih delovnih srečanj**.

Pri tem pa morajo opraviti tudi veliko neformalnega dela v obliki pogajanj in neformalnih sestankov s posameznimi državami članicami, skupinami držav ter evropskimi institucijami.

Vse to delo na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano opravlja **več kot 150 ljudi, 9 ekspertov** pa je na stalnem predstavništvu Slovenije pri EU v Bruslju.

Sprejeti sklepi Sveta EU o »pregledu« reforme SKP (»Health Check«)

Slovenija je s sprejetjem sklepov Sveta EU glede pregleda reforme SKP iz leta 2003, ki so jih ministri soglasno sprejeli na zasedanju kmetijskih ministrov 17. marca v Bruslju, izpolnila ključno prioriteto predsedovanja na področju kmetijstva.

»Kljub neprestanemu poudarjanju, da ne gre za novo reformo, gre več kakor samo za tehnične prilagoditve. S temi sklepi daje Svet EU jasno znamenje in usmeritve za prihodnji razvoj kmetijske politike v obdobju od 2009 do 2013.« je o zasedanju dejal predsednik Sveta EU Iztok Jarc. *»S temi prilagoditvami SKP postaja še učinkovitejša, kmetijstvo pa prilagajamo na nove globalne tržne razmere in izzive, ki so pred nami. Hkrati s spremembami pa ohranjamo evropski model kmetijstva ter odgovarjamo na zahteve potrošnikov in družbe po širši vlogi kmetijstva.«*

Ključne prilagoditve SKP

Pri neposrednih plačilih lahko države članice ohranijo ali prilagodijo svoj model **sheme enotnega plačila** do leta 2013, pri čemer upoštevajo občutljivost posameznih sektorjev in posebne razmere občutljivih območij v posameznih državah članicah. Svet se strinja tudi s predlogom Komisije, da lahko nove države članice vse do leta 2013 ohranijo shemo enotnega plačila na površino.

Navzkrižna skladnost je še naprej glavna sestavina reformirane SKP in je ključnega pomena za zagotavljanje javne podpore novi politiki. Kljub temu Svet opozarja, da se upravno breme za kmete in javno upravo ne sme povečati; kjer je mogoče, naj bi ga

celo zmanjšali. Ministri so pozvali Komisijo, da naj preuči možnost **podaljšanja izvajanja predpisanih zahtev ravnanja** za nove države članice, ki izvajajo shemo enotnega plačila na površino.

Svet opozarja, da ima lahko bistveno **znižanje zgornjega praga plačil** neugodne posledice v kmetijstvu nekaterih držav. Pozdravlja predlog Komisije za uvedbo **dodatnih ukrepov znotraj 69. člena** za posebne potrebe v nekaterih sektorjih in območjih držav članic.

Kar zadeva tržne ukrepe, se ministri strinjajo, da mora SKP vsebovati mehanizme, ki delujejo kot **učinkovita varnostna mreža**.

Pri odpravi sistema mlečnih kvot leta 2015 se predvideva »mehki pristanek«, ki bo zagotovil bolj gladko prilagoditev in predvidljivost za proizvajalce ter posebne ukrepe za občutljiva območja, na katerih bi odprava teh kvot ogrozila obstoj pridelave mleka. Svet vabi Komisijo, da preuči vse možne ukrepe glede »mehkega pristanka«.

V okviru **prilagajanja kmetijstva novih izzivom**, kakršni so podnebne spremembe, bioenergija, upravljanje voda in ohranjanje biotske raznovrstnosti, naj bi Komisija preučila možnosti za razvoj ukrepov upravljanja tveganj. Na nova tveganja se je treba odzvati širše, še z drugimi politikami, znotraj SKP pa tudi z obstoječimi ukrepi razvoja podeželja. Pri tem so ministri poudarili pomen inovacij. Pozvali so Komisijo, da preuči vse možnosti financiranja teh prilagoditev, vključno z obvezno modulacijo.

Nadaljnje delo na področju pregleda SKP

Komisija bo predstavila zakonodajne predloge, ki jih pripravlja na podlagi sklepov Sveta, **maja na neformalnem zasedanju kmetijskih**

ministrov na Brdu pri Kranju v Sloveniji. Takrat bodo ministri o njih tudi prvič razpravljali. Slovenija bo v zaključnem delu svojega predsedovanja pospešeno nadaljevala razpravo o zakonodajnih predlogih v okviru delovnih skupin v juniju. Zakonodajne akte naj bi ministri sprejeli v času francoskega predsedovanja, veljati pa naj bi začeli 1. januarja prihodnje leto.

Reforma SKP 2003 in njen pregled

V zadnjih petnajstih letih se je skupna kmetijska politika (SKP) korenito spremenila. Z reformami v letih 2003 in 2004, ki so **vedle proizvodno nevezana plačila** v večini sektorjev prvega stebra SKP in okrepile politiko razvoja podeželja, se je začela nova faza sprememb. Podpora kmetom je zdaj v veliki meri neodvisna od odločitev v zvezi s proizvodnjo, kar omogoča kmetom, da se odločajo glede na gibanje trga in prispevajo k izboljšanju konkurenčnosti. Poleg tega je SKP čedalje pomembnejša pri **preprečevanju tveganja zaradi poslabšanja okolja in pri zagotavljanju številnih javnih dobrin**. Podpora proizvajalcem je odvisna od upoštevanja okoljskih standardov, varnosti in kakovosti hrane ter dobrega počutja živali. **Okrepljena politika razvoja podeželja** podpira varovanje okolja in podeželske krajine ter zagotavlja rast, delovna mesta in inovacije na podeželskih območjih.

Soočeni smo s hitro spreminjajočim se okoljem in številnimi svetovnimi izzivi, ki se jim je treba prilagajati. Štiri leta po zadnji reformi SKP je bil čas, da se v skladu s političnimi odločitvami iz leta 2003 s pregledom ugotovi, ali ukrepi pravilno delujejo in kako jih je treba prilagoditi za doseg zastavljenih ciljev in prilagoditev novim izzivom.

»Pregled« reforme SKP skuša odgovoriti na tri glavna vprašanja:

- Kako naj postane **shema enotnega plačila** učinkovitejša, zmožljivejša in preprostejša?
- Kako naj ostanejo **instrumenti za podporo trgu**, ki so bili prvotno oblikovani za Skupnost šestih držav članic, primerni v vedno bolj globaliziranem svetu in v EU s 27 državami članicami?
- Kako se soočiti s **prihajajočimi izzivi**, od spremembe podnebja do razvoja biogoriv in upravljanja z vodami, ter današnjimi izzivi, kakršen je prilagajanje na nova tveganja in priložnosti?

Ministri za poenostavitev pravil navzkrižne skladnosti

Na podlagi intenzivnega usklajevanja z državami članicami in Komisijo je slovenskemu predsedstvu že na prvem januarskem zasedanju Sveta pod vodstvom ministra Iztoka Jarca uspelo doseči dogovor o spremembah navzkrižne skladnosti. **»Zelo sem zadovoljen s potekom današnjega zasedanja, saj je bila naša razprava konstruktivna in intenzivna. Na koncu je bil sprejet kompromisni predlog predsedstva in s tem dosežen politični dogovor o spremembah izvajanja navzkrižne skladnosti,«** je po zasedanju dejal minister Jarc.

Ob tem je poudaril: *»Dosežen politični dogovor je pomemben z vidika uresničevanja ciljev lizbonske strategije, saj lahko dogovorjene spremembe pripomorejo k učinkovitejšemu in bolj poenostavljenemu izvajanju zahtev navzkrižne skladnosti v praksi – tako za kmete kot tudi administracijo.*

Ko govorimo o navzkrižni skladnosti, se moramo zavedati, da govorimo o eni od najpomembnejših vlog evropskega modela kmetijstva: varovanju okolja, zdravja ljudi, živali in rastlin. To je tisto, kar tudi širša javnost od kmetijstva vse bolj pričakuje. Z današnjim dogovorom omogočamo kmetom, da bodo v praksi lažje izpolnjevali to svojo vlogo.«

Ključne poenostavitve pravil navzkrižne skladnosti

Komisija je že lani spomladi pripravila poročilo o izvajanju sistema navzkrižne skladnosti, na podlagi katerega jo je svet kmetijskih ministrov pozval, da pripravi predlog o poenostavitvah sistema. Komisija je nato pripravila zakonodajni predlog in ga poslala Svetu v sprejem. Ministrom v času portugalskega predsedstva ni uspelo doseči dogovora, zato je predlog uredbe prevzela v obravnavo Slovenija. Ključne poenostavitve so:

- države članice imajo možnost, da **ne izvedejo zmanjšanja** neposrednih plačil, če zmanjšanja zaradi kršitev zahtev navzkrižne skladnosti ne presegajo 100 evrov na posameznega upravičenca v koledarskem letu, in ob pogoju, da kmet sprejme ukrepe za odpravo neskladnosti; s tem naj bi zmanjšali upravno obremenitev;
- uvedena je **tolerančna meja za manjše kršitve** pravil navzkrižne skladnosti, pri čemer morajo države članice zagotoviti spremljanje kršiteljev, dokler kršitve niso odpravljene;
- odpravljeno je t. i. **desetmesečno pravilo**, na podlagi katerega mora biti zemljišče, za katero je zahtevana podpora, upravičencu na voljo deset mesecev; države članice

same določijo datum, ki ne sme biti po roku za dopolnitev vloge, ob katerega upravičenec uporablja zemljišče;

- ob **prenosu zemljišča** je v koledarskem letu za spoštovanje pravil navzkrižne skladnosti na zemljišču odgovoren kmet, ki je vložil vlogo za podporo;
- **nove države članice**, ki uporabljajo poenostavljeno shemo plačila na površino (vse, razen Slovenije in Malte), sistem navzkrižne skladnosti uvajajo postopoma v letih 2009 in 2011.

Več o navzkrižni skladnosti

Z reformo skupne kmetijske politike leta 2003 se je temeljito spremenila podpora dohodkovnemu položaju kmetov v državah članicah. Ključni del te reforme predstavlja uvedba zahtev navzkrižne skladnosti, ki so širši javnosti morda bolj poznane kot t. i. »Standardi EU«. Kmetje morajo, če želijo prejeti plačila iz proračuna EU, spoštovati določena pravila glede varovanja okolja, zdravja ljudi, živali in rastlin ter dobrobit živali. Kršitev teh pravil vodi v zmanjšanje ali celo popolno ukinitvev pravic do neposrednih plačil. Vzpostavitev sistema navzkrižne skladnosti ima dvojni namen: zagotoviti trajnostni razvoj kmetijstva in približati skupno kmetijsko politiko pričakovanjem širše družbe.

Sprejeta odločitev o povečanju nacionalnih kvot za mleko v letu 2008

Na marčevskem zasedanju so ministri sprejeli tudi odločitev o 2 odstotnem povečanju nacionalnih mlečnih kvot. **»Ta odločitev je osnovana na dejstvu, da je stanje na trgu EU in svetovnem trgu ugodno ter daje možnost za povečano pridelavo mleka.**

Pomembno je, da se je Komisija obvezala k upoštevanju povečanja kvot za 2 odstotka v okviru t. i. mehkega prehoda za odpravo mlečnih kvot v letu 2015,« je povedal minister Jarc.

Ob tem je dodal: »Večkrat smo poudarili, da je **treba zaščititi tista občutljiva območja**, na katerih bi odprava mlečnih kvot lahko prizadela pridelavo mleka, tako pa dolgoročno mlečno proizvodnjo na teh območjih.«

Predlog o povečanju kvot je Komisija oblikovala na podlagi jesenskih zahtev držav članic in poročila o napovedih za trg mleka. Pri pripravi zakonodajnih predlogov v okviru pregleda SKP je predvidela **celostno rešitev** za sektor mleka in **preučila tudi druge ukrepe** za mehki prehod, npr. znižanje dajatve za presežene kvote in znižanje koeficienta korekcije maščobe.

Komisija je že v času reforme 2003 predlagala 2-odstotno povečanje nacionalnih kvot za mleko v letih 2007 in 2008, vendar so se ministri takrat odločili, da se s takšno odločitvijo počaka in se sprejme kasneje na podlagi poročila Komisije o stanju in perspektivi na trgu mleka in mlečnih izdelkov.

Intenzivno o tehnični poenostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov

Na aprilskem zasedanju ministrov v Luksemburgu so ministri v okviru »točk A« (formalni sprejem brez predvidene razprave) sprejeli dopolnitev uredbe Sveta o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov.

Ta je bila sprejeta že oktobra lani, ko je bilo 21 obstoječih uredb o sektorskih skupnih ureditvah trgov (SUT) združenih v eno. Tokrat so v uredbo vnesene še spremembe oz.

reformo v sektorjih sladkorja, sadja in zelenjave, predelanega sadja in zelenjave, semen, govejega mesa ter mleka in mlečnih izdelkov, ki v času sprejemanja osnovne uredbe še niso bile sprejete. Gre za tehnično (in ne vsebinsko) poenostavitev, ki pomeni enotno zbirko predpisov, kakor so intervencije, zasebno skladiščenje, uvozne tarifne kvote, izvozna nadomestila in drugi ukrepi tržno-cenovne politike.

Dokončanje vinske reforme

Portugalskemu predsedstvu Sveta je lani decembra uspelo doseči politični dogovor o tem predlogu. Slovensko predsedstvo bo ta dogovor uresničilo z uredbo, ki naj bi bila sprejeta v aprilu. Namen reforme je povečati konkurenčnost proizvajalcev, zavzeti nove trge in ponovno pridobiti izgubljene, poenostaviti pravila, ohraniti najboljše tradicije proizvodnje vina v EU ter okrepiti socialno strukturo podeželja in varovati okolje.

Druga poglavja s področja kmetijstva

Slovensko predsedstvo obravnava tudi druga poglavja, kjer želi doseči bistven napredek ali sprejem uredbe na zasedanju ministrov:

- **podaljšanje financiranja sklada Skupnosti za tobak za financiranje dejavnosti ozaveščanja javnosti o nevarnostih tobaka** še za leti 2008 in 2009;
- **reforma sektorja bombaža**, ki jo je morala Evropska komisija ponovno predložiti kmetijskim ministrom v odločanje zaradi odločitve Sodišča Evropskih skupnosti, da pri reformi iz 2004 ni bila izvedena analiza učinka predlaganih ukrepov in niso bila

upoštevana nekatera pomembna dejstva;

Sprejem obeh uredb je predviden na zasedanju ministrov v maju.

FITOSANITARNE ZADEVE

Slovensko predsedstvo želi doseči čim večji napredek pri obravnavi dveh poglavij o pesticidih, ki sta prednostni nalogi predsedovanja na področju fitosanitarnih zadev.

Uredba o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet

Gre za politično občutljivo področje, ki zaradi varstva ljudi, živali in okolja z določanjem strogih pravil o prometu in uporabi fitofarmaceutskih sredstev vpliva na konkurenčnost evropskega kmetijstva in industrije.

Na zasedanjih delovnih skupin potekajo intenzivna usklajevanja o predlogih rešitev posameznih tematskih sklopov predvsem na tehnični ravni, kakor so merila za registracijo fitofarmaceutskih sredstev, pravila za varovanje podatkov, določbe o možnostih zamenjav aktivnih substanc z manj nevarnimi itd. Slovensko predsedstvo bo poskušalo doseči politični dogovor o uredbi na majskem zasedanju Sveta EU za kmetijstvo in ribištvo.

Predlog direktive o trajnostni uporabi pesticidov

Direktiva predpisuje pravila in ukrepe za zmanjšanje nevarnosti, tveganja in odvisnosti od kemičnega varstva rastlin, usposabljanje, nadzor in razvoj potrebnih standardov

Skupnosti za povezano varstvo rastlin. Politični dogovor o predlogu direktive je uspelo doseči že portugalskemu predsedstvu, slovensko predsedstvo pa bo skušalo sprejeti t. i. skupno stališče na majskem zasedanju Sveta EU.

Sklenjen sporazum med EU in Rusko federacijo na področju fitosanitarnih vsebin

Slovensko predsedstvo je pomembno prispevalo k uspešnemu zaključku težkih in zapletenih pogajanj med EU in Rusko federacijo (RF) pri usklajevanju besedila memoranduma o ostankih pesticidov, nitratov in nitritov v pošiljkah rastlinskih proizvodov, namenjenih za prehrano, ki se iz EU izvažajo v RF.

Intenzivna pogajanja so se začela januarja in se zaključila v rekordnem času, to je v manj kakor dveh mesecih, kar je velik uspeh za Komisijo ter za slovensko predsedstvo in države članice. S tem se je EU izognila večkrat napovedani prepovedi izvoza rastlinskih proizvodov iz nekaterih držav članic v RF, ki naj bi po ruskih grožnjah začela veljati 1. marca letos. Usklajevanje je potekalo na sestankih atašejev za kmetijstvo in na treh srečanjih EU in RF, v Berlinu in Moskvi.

Na podlagi doseženega sporazuma bodo države članice z RF lahko sklenile dvostranske sporazume o izvozu rastlinskih proizvodov, namenjenih za prehrano, in ostankih pesticidov, nitratov in nitritov. S tem je omogočena nadaljnja nemotena blagovna menjava med EU in RF. Prepoved izvoza določenih rastlinskih proizvodov trenutno velja le za Poljsko, zato se bodo pogovori o

sklenitvi dvostranskega sporazuma s Poljsko še nadaljevali.

Direktiva o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja

Na področju semenarstva in sort kmetijskih rastlin slovensko predsedstvo vodi razpravo o predlogu preoblikovane različice obstoječe direktive o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja.

Bistvene spremembe se nanašajo na poenostavitve in izboljšanje zakonodaje ter na uskladitev z novo SKP, zlasti z ukrepi razvoja podeželja. Slovensko predsedstvo je na podlagi temeljite razprave v delovni skupini pripravilo kompromisni predlog besedila direktive, ki ga bo delovna skupina obravnavala aprila in maja. Vsa prizadevanja so usmerjena v sprejem akta na junijskem Svetu EU.

Druge dejavnosti

Glede fitosanitarnih mednarodnih zadev in pogajanj s tretjimi državami so pomembne tudi priprave na tri zasedanja komisije za fitosanitarne ukrepe v okviru konvencije o varstvu rastlin pri organizaciji FAO, ki bo aprila v Rimu.

V postopku sprejemanja so trije mednarodni standardi za fitosanitarne ukrepe, pomembni za nemoteni pretok rastlinskega blaga, zlasti plodov zelenjave in sadja, in za postopke na mejnih vstopnih točkah, na primer vzorčenje ob uradnih pregledih in zmanjšanje rabe metilbromida pri obdelavi mednarodnih pošiljk.

Slovensko predsedstvo usklajuje mnenja držav članic in zastopa EU tudi v okviru delovne skupine za seme kmetijskih rastlin pri organizaciji OECD, kjer razpravljajo in odločajo o uvajanju novih ali spreminjanju obstoječih postopkov in metod za uradno potrjevanje semena, o pogojih in načinu izvajanja postopkov certifikacije in o preverjanju učinkovitosti tega mednarodno usklajenega certifikacijskega sistema.

VETERINA

Napredek pri strategiji zdravstvenega varstva živali

Strategija zdravstvenega varstva živali za obdobje od 2007—2013 obsega predloge novih načinov zatiranja in zmanjševanje tveganja bolezni pri živalih, z geslom »bolje preprečiti kakor zdraviti«. Strategija je podlaga za nadaljnje razprave strokovnjakov in usmeritev za politično odločanje, kako v prihodnosti vzdrževati visoko raven zdravstvenega varstva živali v EU.

Poglavje je občutljivo zaradi aktivne vključitve vseh vpletenih v proces proizvodnje varne hrane, od rejcev, industrije, države, do zagovornikov dobrega počutja živali.

Slovensko predsedstvo je na ravni direktorjev veterinarskih uprav vzpostavilo tri delovne skupine strokovnjakov, ki so v januarju in februarju opredelile ključne strateške cilje na področju prednostnih nalog pri nadzoru bolezni, financiranju izkoreninjenja bolezni in na področju trgovanja z živalmi. Ti strateški cilji bodo v pomoč Komisiji pri izdelavi akcijskega strateškega načrta zdravstvenega varstva živali za obdobje od 2007—2013, ki ga bo

predvidoma predstavila na junijskem svetu kmetijskih ministrov.

Določitev postopkov za določitev vrednosti ostankov farmakološko aktivnih snovi v živilih živalskega izvora

Namen dokumenta je omejiti izpostavljenost potrošnikov farmakološko aktivnim snovem v veterinarskih zdravilih in njihovim ostankom v živilih živalskega izvora. Vendar zagotavljanje ohranjanja visoke ravni varovanja zdravja potrošnikov ne sme ogroziti dostopnosti veterinarskih zdravil.

Slovensko predsedstvo intenzivno nadaljuje delo na še neuskkljenih delih dokumenta, prevzetega od portugalskega predsedstva. To sta področji določitve ostankov vrednosti farmakološko aktivnih snovi, ki se uporabljajo v biocidih, in področje referenčnih točk za ukrepanje. Težnja Komisije je, da se uvedejo referenčne točke za enotno ukrepanje vseh držav v primeru neskladnosti živil in da se uskladijo pogoji uvoza in trgovanja z živilom iz tretjih držav v Skupnost. Slovensko predsedstvo bo skušalo doseči politični dogovor na junijskem svetu ministrov.

Drugi pomembni dosjeji

Slovensko predsedstvo si prizadeva zaključiti poglavje o **nekomercialnih premikih hišnih živali** že v prvem branju, predvidoma v maju 2008. Gre za politično občutljivo poglavje o potovanju hišnih živali. Predlog usklajuje pravila o nekomercialnih premikih hišnih živali, sprejeta leta 2003. Takrat so bili uvedeni obvezni potni listi za pse in mačke z dokazilom, da je bila žival cepljena proti steklini. Nekatere države so uvedle še dodatne ukrepe glede stekline ob vstopu živali v njihovo

državo za prehodno obdobje do julija 2008. Komisija je predlagala, da se to prehodno obdobje podaljša, saj bi to omogočilo ustrezno proučitev rezultatov teh dodatnih ukrepov.

Prav tako v maju bo slovensko predsedstvo v prvem branju skušalo zaključiti spremembe **Direktive o prepovedi uporabe v živinoreji določenih snovi, ki imajo hormonalno ali tirostatsko delovanje, in beta-agonistov**. Po zdajšnji ureditvi je uporaba nedovoljenih hormonskih substanc prepovedana pri vseh živalih. Predlog spremembe predvideva možnost njihove uporabe le pri hišnih živalih, kar bo bistveno prispevalo k izboljšanju njihove dobrobiti in dobrega počutja. Predlog predvideva tudi prepoved uporabe estadiola 17b pri živalih, namenjenih za proizvodnjo hrane.

Slovensko predsedstvo bo obravnavalo tudi **sporočilo Svetu in Evropskemu parlamentu o različnih sistemih reje kokoši nesnic**, sestavljeno na podlagi mnenja evropske agencije za varno hrano. Cilj sporočila je izboljšanje in nadgradnja obstoječih zahtev za rejo kokoši nesnic, pri čemer Komisija ne odobrava daljšanja prehodnih rokov za prehod na nove in živalim ugodnejše sisteme reje. Proizvajalci jajc in nekatere države članice si prizadevajo za podaljšanje prehodnega obdobja za uvedbo novih sistemov. Ker gre za politično vprašanje, bo zadevo namesto delovne skupine obravnaval Posebni odbor za kmetijstvo.

Slovenija predseduje tudi t. i. **potsdamski skupini**, ki ureja dvostranske sporazume s tretjimi državami. Države trojke (Nemčija, Portugalska, Slovenija) so si za enopolletno obdobje razdelile tretje države, s katerimi se podpisujejo sporazumi. Tako Slovenija predseduje poglavjem o Kanadi,

Ferskih otokih, ASEAN, Koreji, Indiji in Kitajski.

RIBIŠTVO

Med prednostnimi nalogami predsedstva na področju skupne ribiške politike sta uredba Sveta o preprečevanju nezakonitega, neprijavljenega in zakonsko neurejenega ribolova ter uredba sveta za zaščito občutljivih morskih ekosistemov na odprtem morju.

Preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in zakonsko neurejenega ribolova

Nezakonit, zakonsko neurejen in neprijavljen ribolov (NNN ribolov) je ena največjih svetovnih groženj trajnosti ribjih staležev. Že zakoniti ribolov je preveč ali celo povsem izčrpal 75 % zalog svetovnih ribjih staležev, NNN ribolov pa je dodatna skrita grožnja temu zaskrbljujočemu stanju. Uvoz nezakonito ulovljenih rib v EU je ocenjen na 1,1 milijarde EUR letno.

Zato je Evropska komisija predlagala uredbo, katere namen je ukinitve trgovanja z ribiški proizvodi, ki so ulovljeni na nelegalno. Uredba predvideva vzpostavitev sistema certificiranja plovil, vzpostavitev »črnega seznama« plovil NNN in nesodelujočih držav, kar se nanaša na države članice EU in na tretje države.

Predlog NNN je bil predstavljen v času portugalskega predsedovanja. Slovensko predsedstvo je začelo obravnavo o tem predlogu na ravni delovnih skupin Sveta. V dobrem mesecu so strokovnjaki držav članic opravili prvo branje uredbe po posameznih členih, na aprilskem zasedanju pa so o predlogu prvič spregovorili tudi ministri za ribištvo.

Razprava se je omejila na predlagani sistem certificiranja, ukrepe za sankcioniranje ribolova NNN in na vprašanje, ali naj uredba velja tudi za plovila držav članic EU ali le za plovila tretjih držav. Na ta način bi lahko dosegli potreben napredek pri obravnavi navedene uredbe, da bi lahko dosegli politični kompromis na zasedanju Sveta junija, v zaključnem mesecu slovenskega predsedovanja.

Za Slovenijo je poglavje pomembno predvsem v delu, ki se nanaša na boj proti uvozu nezakonito ulovljenih ribiških proizvodov na skupni trg.

Varstvo občutljivih morskih ekosistemov na odprtem morju pred škodljivimi vplivi orodja za pridneni ribolov

V predlogu uredbe gre za sprejem konkretnih meril zaščite občutljivih morskih ekosistemov na odprtem morju pred škodljivimi učinki pridnenega ribolovnega orodja. Cilj je zaščititi morske ekosisteme pred nenadzorovanim izkoriščanjem, zagotoviti trajnostno gospodarjenje z morskimi viri in preprečiti škodo na globokomorskih ekosistemih.

Delovna skupina sveta za ribiško politiko je v času portugalskega predsedovanja opravila prvo branje poglavja. Slovensko predsedstvo je z intenzivnim delom končalo drugo branje, pri čemer so bili umaknjeni številni pridržki, najbolj sporna ostajajo določila glede dovoljene globine in opazovalcev na krovu. Pred sprejetjem predloga uredbe, ki je predvideno na junijskem zasedanju sveta ministrov, je treba predhodno pridobiti mnenje Evropskega parlamenta.

Predlog uredbe Sveta o dovoljenjih za ribolovne dejavnosti ribiških plovil Skupnosti zunaj voda Skupnosti in dostopu plovil tretjih držav do voda Skupnosti

S predlagano uredbo, ki je tudi prednostna naloga predsedstva na področju ribiške politike, bodo določena splošna pravila in pogoji, ki se uporabljajo za vse prenose prošenj za ribolovna dovoljenja in za njihovo pridobitev.

Ta pravila bodo poenotila postopke za pridobitev dovoljenj plovil Skupnosti v vodah tretjih držav; plovil Skupnosti v območjih, ki jih pokrivajo regionalne organizacije za upravljanje ribištva (RFMO), in za plovila tretjih držav v vodah Skupnosti. Tako ne bodo zagotovljeni le jasni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati države članice in ribiči, ampak bo lahko Komisija tudi uspešnejše in učinkovitejše upravljala prenose. Izvajanje uredbe bo poenostavilo vsakodnevno delo nacionalnih uprav in Komisije. Ta predlog določa tudi splošno delitev pristojnosti med Komisijo in državami članicami.

Obravnava poteka zelo zadovoljivo in predsedstvo si bo prizadevalo za doseg političnega sporazuma in sprejem te uredbe predvidoma na zasedanju Sveta v juniju.

Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju med EU in tretjimi državami

Državam članicam EU sporazumi omogočajo dostop in ribolov v vodah posamezne države, uporabo pristaniške infrastrukture (primer sporazuma s Čilom), tretjim državam pa prinašajo finančno pomoč. V prvih treh mesecih predsedovanja so bila uspešno

zaključena pogajanja z Islamsko republiko Mavretanijo.

Sporazumi se sprejemajo na svetu ministrov, ki so pristojni tudi za podeljevanje mandata in smernic Evropski komisiji, ki v imenu Skupnosti vodi pogajanja s tretjimi državami.

Svet EU si je pod vodstvom slovenskega predsedstva močno prizadeval za **uspešen zaključek pogajanj z Mavretanijo**, katerih namen je bil pregled obstoječega protokola. Omenjeni protokol bo veljal štiri leta in prinaša uravnoteženje med obsegom ribolovnih možnosti za plovila Skupnosti in finančnim povračilom Mavretaniji. Gre namreč za zelo pomemben ribiški sporazum za Skupnost, po drugi strani pa letni finančni prispevek Skupnosti pomeni za Mavretanijo skoraj tretjino njenega letnega nacionalnega dohodka. Novi protokol je zasnovan tako, da upošteva tudi potrebe ribištva Mavretanije s posebno finančno pomočjo za razvoj njenega ribiškega sektorja ter znanstvene nasvete in biološko stanje staležev.

Pred predsedstvom je še ena uspešna dodelitev mandata za začetek pogajanj o **sodelovanju Skupnosti na področju ribištva s Čilom v južnem Pacifiku**. Poglavje mora pred potrditvijo na svetu ministrov v potrditev na COREPER, enako kakor predlog Sveta o sklenitvi sporazuma o ribolovu v južnem Indijskem oceanu, ki ga je Skupnost podpisala julija 2007.